

NATURA 2000 - STANDARDOWY FORMULARZ DANYCH

dla obszarów specjalnej ochrony (OSO),
proponowanych obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (pOZW),
obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (OZW) oraz
specjalnych obszarów ochrony (SOO)

OBSZAR PLH180015

NAZWA
OBSZARU Łysa Góra

ZAWARTOŚĆ

- [1. IDENTYFIKACJA OBSZARU](#)
- [2. POŁOŻENIE OBSZARU](#)
- [3. INFORMACJE PRZYRODNICZE](#)
- [4. OPIS OBSZARU](#)
- [5. STATUS OCHRONY OBSZARU](#)
- [6. POWIĄZANIA OBSZARU](#)
- [7. MAPA OBSZARU](#)

1. IDENTYFIKACJA OBSZARU

1.1. Typ B	1.2. Kod obszaru PLH180015	Powrót
---------------	-------------------------------	------------------------

1.3. Nazwa obszaru

Łysa Góra

1.4. Data opracowania 2006-10	1.5. Data aktualizacji 2024-03
----------------------------------	-----------------------------------

1.6. Instytucja lub osoba przygotowująca wniosek:

Nazwisko/Organizacja: Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
Adres: Polska Al. Jerozolimskie 136 Warszawa 02-305
Adres e-mail: kancelaria@gdos.gov.pl

Data zaproponowania obszaru jako OZW:	2007-03
Data zatwierdzenia obszaru jako OZW(*):	2009-02
Data objęcia obszaru ochroną SOO:	2022-09
Krajowe odniesienie prawne dla formy ochrony SOO:	rozp. MKiŚ z dn. 13 lipca 2022 r. w spr. soo Łysa Góra (PLH180015)

Wyjaśnienia:	Powiększenie pow. - 11.2019 r.
--------------	--------------------------------

2. POŁOŻENIE OBSZARU

2.1. Położenie centralnego punktu [wartości dziesiętne stopni]:

[Powrót](#)

Długość geograficzna
21.5897

Szerokość geograficzna
49.5445

2.2. Powierzchnia [ha]:
2761.24

2.3. Obszar morski [%]
0.0

2.5. Kod i nazwa regionu administracyjnego

Kod poziomu NUTS 2 Nazwa regionu

PL32	Podkarpackie
------	--------------

2.6. Region biogeograficzny

Kontynentalny (9.24 %)

Alpejski (90.76 %)

3. INFORMACJE PRZYRODNICZE

3.1. Typy siedlisk przyrodniczych występujących na terenie obszaru i ocena znaczenia obszaru dla tych siedlisk:

[Powrót](#)

Typy siedlisk wymienione w załączniku I						Ocena obszaru			
Kod	PF	NP	Pokrycie [ha]	Jaskinie [liczba]	Jakość danych	A B C D	A B C		
						Reprezentatywność	Powierzchnia względna	Stan zachowania	Ocena ogólna
6510			72.39		G	C	C	C	C
7230			0.66		G	C	C	B	C
9110			1.18		G	C	C	B	C
9130			1383.66		G	B	C	B	B
9180	X		7.12		G	A	C	A	B
91E0	X		4.19		G	D			

- PF: dla typów siedlisk, do których mogą odnosić się zarówno formy priorytetowe, jak i niepriorytetowe (6210, 7130, 9430) należy wpisać „x” w kolumnie PF celem wskazania formy priorytetowej.
- NP: jeśli dany typ siedliska nie istnieje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Pokrycie: można wpisywać z dokładnością do wartości dziesiętnych.
- Jaskinie: w przypadku siedlisk typu 8310 i 8330 (jaskinie) należy podać liczbę jaskiń, jeśli nie są dostępne szacunkowe dane na temat powierzchni.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe).

3.2. Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy

92I43IEWG oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków

Gatunki					Populacja na obszarze						Ocena obszaru			
Grupa	Kod	Nazwa naukowa	S	NP	Typ	Wielkość		Jednostka	Kategoria	Jakość danych	A B C D	A B C		
						Min	Maks		C R V P		Populacja	Stan zachowania	Izolacja	Ogólnie
A	1193	Bombina variegata			p				P	M	C	C	C	C
P	1386	Buxbaumia viridis			p	23	23	i		G	B	B	C	C
I	1087	Rosalia alpina			p				R	G	C	C	B	B
A	1166	Triturus cristatus			p				P	G	D			

- Grupa: A = płazy, B = ptaki, F = ryby, I = bezkręgowce, M = ssaki, P = rośliny, R = gady.
- S: jeśli dane o gatunku są szczególnie chronione i nie mogą być udostępnione publicznie, należy wpisać „tak”.
- NP: jeśli dany gatunek nie występuje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Typ: p = osiadłe, r = wydające potomstwo, c = przelotne, w = zimujące (w przypadku roślin i gatunków niemigrujących należy użyć terminu „osiadłe”).
- Jednostka: i = osobniki pojedyncze, p = pary lub inne jednostki według standardowego wykazu jednostek i kodów zgodnego ze sprawozdawczością na podstawie art. 12 i 17 (zob. [portal referencyjny](#)).
- Kategorie liczebności (kategoria): C = powszechne, R = rzadkie, V = bardzo rzadkie, P = obecne - wypełnić, jeżeli brak jest danych (DD), lub jako uzupełnienie informacji o wielkości populacji.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe); DD = brak danych (kategorię tę należy stosować wyłącznie, jeśli nie da się dokonać nawet zgrubnej oceny wielkości populacji - w takiej sytuacji można pozostawić puste pole dotyczące wielkości populacji, jednak pole „Kategorie liczebności” musi być wypełnione).

4. OPIS OBSZARU

4.1. Ogólna charakterystyka obszaru

[Powrót](#)

Klasa siedliska przyrodniczego	Pokrycie [%]
N09	0.96
N19	37.27
N10	1.65
N16	23.8
N17	32.97
N12	3.35
Ogółem pokrycia siedliska przyrodniczego	100

Dodatkowa charakterystyka obszaru:

Położenie obszaru
Zgodnie z podziałem administracyjnym kraju obszar położony jest w województwie podkarpackim, powiecie jasielskim, w gminach: Nowy Żmigród (m.: Kąty, Nowy Żmigród, Stary Żmigród, Łysa Góra) i Krempna (m.:

Myscowa, Polany), oraz w powiecie krośnieńskim w gminie Dukla (m.: Chyrowa, Głojsce, Iwla, Mszana). Według regionalizacji geobotanicznej J.M. Matuszkiewicza (2008) przeważająca część obszaru położona jest w Prowincji Karpackiej, Dziale Wschodniokarpackim, Krainie Karpat Wschodnich, Okręgu Beskidu Niskiego, Podokręgu Beskidu Niskiego Środkowego „Przełęcz Dukielska – Dolina Ropy” (I.1.3.a). Niewielki fragment północnej części obszaru leży w Prowincji Karpackiej, Dziale Wschodniokarpackim, Krainie Karpat Wschodnich, Okręgu Dołów Jasielsko-Sanockich, Podokręgu Gorlickim (I.1.2.a).

Zgodnie z podziałem fizyczno-geograficznym J. Kondrackiego (2002) omawiany obszar prawie w całości położony jest w prowincji: Karpaty Zachodnie z Podkarpaciem Zachodnim i Północnym, podprowincji: Zewnętrzne Karpaty Zachodnie, makroregionie: Beskidy Środkowe, mezoregionie: Beskid Niski (513.71). Niewielki fragment północnej części leży w prowincji: Karpaty Zachodnie z Podkarpaciem Zachodnim i Północnym, podprowincji: Zewnętrzne Karpaty Zachodnie, makroregionie: Pogórze Środkowobeskidzkie, mezoregionie: Pogórze Jasielskie (513.68).

Geologia i gleby

Pod względem geologicznym obszar leży w obrębie Karpat Zewnętrznych, wytworzonych w czasie orogenezy alpejskiej. Powierzchnię pokrywają utwory paleogenu. Przeważająca część obszaru to utwory oligocenu reprezentowane przez piaskowce, łupki, iłowce i rogowce. W południowej części obszaru, oraz rozciągające się pasem z północnego-zachodu na wschód występują utwory eoceńsko-oligocieńskie reprezentowane przez piaskowce, łupki, zlepieńce, margle oraz podrzędnie iłowce i mułowce. Podłoże geologiczne stanowią utwory kredowe i trzeciorzędowe, czyli tzw. flisz karpacki, którego serie są płaszczowinowo nasunięte na siebie.

Hydrologia

Obszar leży w zlewni Wisłoki, prawobrzeżnego dopływu Wisły na południe od omawianego obszaru przepływa dopływ w Polanach, na południowy-wschód Iwelka (Iwelka, Iwelka), na zachód i północ Wisłoka. W części wschodniej omawianego obszaru swe źródła znajdują: Łaziska, która jest lewobrzeżnym dopływem Iwelki, Debrza – lewobrzeżny dopływ Niegłoszczy. W części wschodniej swe źródła ma również Niegłoszcz, która uchodzi do Wisłoki. W obszarze zachodnim mieszczą się źródła Kaczalnika (prawobrzeżny dopływ Wisłoki), oraz jej prawobrzeżnego dopływu – Myscówki. Ponadto swe źródła mają tu liczne małe potoczki, które uchodzą do powyższych cieków. Górny odcinek rzeki Wisłoki, jak i cieki w tej części jej zlewni mają charakter typowo górski.

Struktura krajobrazu

Obszar obejmuje masyw wzgórza Łysa Góra (641 m n.p.m.), położonego koło Nowego Żmigrodu. Grzbiet jest pofałdowany z kilkoma siodłami. W przyszczytowej partii znajduje się wiele źródeł z których wypływają potoki wrzynając się w podłoże, dając początek głębokim jarom urwistych brzegach, gdzie często tworzą się osuwiska. Teren porośnięty jest lasem jodłowo-bukowym z bardzo obfitym występowaniem cisa pospolitego. W jarach, zwłaszcza po północnej stronie zlokalizowane są płaty jaworzyn. Kompleks leśny, który stanowi ok. 94% omawianego obszaru otaczają łąki i pola uprawne stanowiące zaledwie ok. 5% powierzchni obszaru. Niecały 1% to złożone systemy upraw i działek. Zabudowa wsi związana jest z głębokimi obniżeniami wokół masywu. Mieszczą się tu miejscowości Myscowa, Polany, Kąty, Nowy Żmigród, Stary Żmigród Łysa Góra, Chyrowa, Głojsce, Iwa i Mszana.

Korytarze ekologiczne

Według krajowej sieci ekologicznej ECONET – Polska obszar stanowi element międzynarodowego obszaru węzłowego Beskidu Niskiego – 44 M.

Jędrzejewski i in. wyróżnili siedem korytarzy głównych. Obszar Łysej Góry zaliczany jest do jednego z głównych korytarzy międzynarodowych, który łączy tereny położone na przeciwległych granicach kraju. Omawiany obszar zalicza się Korytarza Karpackiego (KK), który przebiega przez Bieszczady, Beskid Niski i Sądecki, Pieniny aż do Tatr. Na całej swej długości łączy się z częściami Karpat leżącymi po stronie ukraińskiej i słowackiej

4.2. Jakość i znaczenie

Dla obszaru Natura 2000 procedowana jest zmiana granic obszaru. W dniu 14 marca 2019 r. Minister Środowiska, po uzyskaniu zgody Rady Ministrów (uchwała z dnia 8 lutego 2019 r. w sprawie wyrażenia zgody na przekazanie Komisji Europejskiej dokumentu "Lista zmian granic obszarów Natura 2000", M.P. z

2019 r., poz. 208), przekazał Komisji Europejskiej listę proponowanych zmian obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty. Po akceptacji KE granice obszaru i informacje zawarte w SDF zostaną zaktualizowane. W odniesieniu do terenów przewidzianych do włączenia w granice obszaru Natura 2000 wymienionych w ww. uchwale RM zastosowanie ma art. 33 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody. Przebieg zmienianej granicy dostępny jest w geoserwisie (<http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>).

Kwaśne buczyny (Luzulo-Fagenion) - 9110

Lasy te mają głównie charakter lasów z dominacją buka lub jodły w drzewostanie. Charakteryzują się względnym ubóstwem gatunkowym runa, w którym znaczący udział mają gatunki charakterystyczne dla borów.

Siedlisko w obszarze zajmuje znikomą powierzchnię, łącznie ok. 1 ha w postaci rozproszonych, niewielkich płatów porastających szczytowe partie wzniesień. Płaty zajmujące powierzchnię całych wydzieleń, kwalifikowane we wcześniejszych opracowaniach jako siedlisko 9110 w rzeczywistości należy kwalifikować jako siedlisko 9130. Kwalifikacja wynikała prawdopodobnie z niewłaściwej interpretacji składu gatunkowego zarówno runa jak też drzewostanu, gdzie w wielu płatach wyraźnie zaznacza się podwyższony udział gatunków borowych (świerka, sosny, gatunków z rodzaju *Luzula*, *Vaccinium* czy charakterystycznych dla borów gatunków z rodzaju *Carex*).

Żyzne buczyny (*Dentario glandulosae*-Fagenion, *Galio odorati*-Fagenion) - 9130

Siedlisko obejmuje z reguły bukowo - jodłowe i bukowo - jodłowo - świerkowe lasy rosnące na żyznych siedliskach. W niektórych płatach jodła i świerk mogą ilościowo dominować nad bukiem. Charakteryzują się stosunkowo bujnym i bogatym runem, budowanym przez typowe dla eutroficznych siedlisk gatunki lasowe, wyraźnie zaznacza się udział w runie gatunków z rodzajów *Dentaria*.

Siedlisko w obszarze stanowi dość zwarty i duży kompleks, którego powierzchnia jest stabilna a w przyszłości może ulegać potencjalnemu, systematycznemu powiększeniu na skutek przebudowy drzewostanów porolnych. Należy jednak zaznaczyć, że w obszarze siedlisko zajmuje ok. 60% powierzchni potencjalnego arealu (wyłączając otwarte siedliska półnaturalne). Pod względem występowania gatunków charakterystycznych, zarówno w runie jak też pozostałych warstwach, siedlisko poza nielicznymi płatami, pozostaje w stanie właściwym. W runie, spośród gatunków charakterystycznych i wyróżniających, występują takie gatunki jak: żywiec gruczołowaty *Dentaria glandulosa*, wilczomlecz migdałolistny *Euphorbia amygdaloides*, szalwia lepka *Salvia glutinosa*. Wyróżniającym w obszarze elementem siedliska jest łanowe występowanie miesięcznicy trwałej *Lunaria rediviva*. Znacząca część płatów porośnięta jest przez jeżyny. Drzewostany siedliska w obszarze charakteryzują się znaczącym zróżnicowaniem tj. od płatów niemal w 100% porośniętych bukiem, po płaty tylko z nielicznym jego udziałem. W płatach gdzie buk występuje w domieszce zaznacza się duży udział innych gatunków głównie jodły, jaworu, lipy szerokolistnej, klonu a także wiązu górskiego i jesionu (szczególnie w rejonie wysięków i strumieni). Siedlisko w obszarze wyróżnia się nielicznym udziałem gatunków obcych ekologicznie – głównie modrzewia i sosny jak też praktycznie brakiem gatunków obcych geograficznie. W obszarze, w obrębie siedliska przeważają drzewostany dojrzałe. Siedlisko, za wyjątkiem nielicznych płatów, charakteryzuje się stosunkowo niewielką zasobnością martwego drewna i jego nierównomiernym rozmieszczeniem. Największa koncentracja zasobów martwego drewna występuje w rejonie trudnodostępnych jarów i wąwozów.

Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion*) - 91E0

Siedlisko obejmuje nadrzeczne lasy i zadrzewienia: olszy szarej, jesionowe, wierzb, oraz topoli. W obszarze, w większości miejsc wskazywanych w ramach prowadzonych inwentaryzacji nie potwierdzono występowania siedliska. Wskazywane płaty niejednokrotnie stanowiły trudne do identyfikacji zbiorowiska okrajków, okresowo podmokłe pozbawione nawet podstawowych gatunków charakterystycznych dla łągów. W niektórych z nich (np. wzdłuż drogi stanowiącej granicę południową obszaru) nawet nie stwierdzono występowania olszy; stwierdzono natomiast występowanie sosny co pozwala dość krytycznie odnieść się do trafności wcześniejszej kwalifikacji tego siedliska. W obszarze potwierdzono występowania niewielkich płatów wzdłuż cieku przecinającego drogę żwirową z Chyrowej do Krępanej, dających się potencjalnie zakwalifikować jako siedlisko 91E0. Występują one w postaci wąskich pasów zadrzewień, a najczęściej pojedynczych drzew na skarpach. Na większości odcinków stanowią raczej strefy ekotonów z kadrubową roślinnością charakteryzującą się występowaniem gatunków reprezentujących różne klasy roślinności, których kwalifikacja jako zbiorowiska łągowe pozostaje dyskusyjna. Z uwagi na znikomą powierzchnię siedliska oraz niski stopień jego reprezentatywności siedlisko nie jest przedmiotem ochrony w obszarze.

Jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stokach i zboczach (*Tilio plathyphyllis*-*Acerion pseudoplatani*) - 9180

Wielogatunkowe, żyzne lasy jaworowe, jaworowo-bukowe i klonowo-lipowe rozwijające się na stromych stokach i zboczach skalnych, z reguły przy nachyleniu 30–50°, na glebach szkieletowych, często z występującym na powierzchni rumoszem, głazami i blokami skalnymi oraz silnie zaznaczającymi się, aktywnymi procesami erozyjnymi. W drzewostanie dominują jawor, klon zwyczajny lub lipa szerokolistna. W występowaniu ograniczone są do obszarów górskich i podgórskich Polski południowej. Przeprowadzona inwentaryzacja terenowa pozwoliła na potwierdzenie większości dotychczas znanych płatów o łącznej powierzchni 7,12 ha. Nie znaleziono innych nowych stanowisk siedliska. Na podstawie oceny, m.in. w oparciu o wybrane 6 stanowisk, stan zachowania siedliska oceniono jako FV. W prowadzonych obserwacjach monitoringowych stwierdzono, że badane płaty poddawane są naturalnej dynamice siedliskowej, typowej dla jaworzyn, i że nie występują tu znaczące oddziaływania antropogeniczne. Pod względem powierzchni siedlisko charakteryzuje się punktowym występowaniem, a wielkość płatów nie przekracza kilku arów. Wszystkie płaty siedliska pozostają w otoczeniu żyznej buczyny karpackiej. Drzewostan, w obrębie przeważającej większości płatów zdominowany jest przez jawor z dość liczным niekiedy udziałem buka, lipy drobnolistnej i wiązu górskiego. W runie licznie występują takie gatunki jak: miesięcznica trwała *Lunaria rediviva*, czerniec Gronkowy *Actaea spicata*, paprotnik kolczysty *Polystichum aculeatum*, pokrzywa zwyczajna *Urtica dioica*, starzec gajowy *Senecio nemorensis*, lepieźnik biały *Petasites albus* a spośród gatunków charakterystycznych i wyróżniających siedlisko - jęczyznik zwyczajny *Phyllitis scolopendrium*. Zarówno w drzewostanie jak też pozostałych warstwach brak jest obcych geograficznie gatunków. Nie stwierdzono też ekspansywnych gatunków zarówno obcych jak też rodzimych. Drzewostany siedliska wyróżniają się dojrzałym wiekiem i znacznym zróżnicowaniem struktury pionowej. W żadnym z wyróżnionych płatów siedliska nie odnotowano znaczących przekształceń związanych z działalnością człowieka.

Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*) - 6510

Niżowe i górskie antropogeniczne zbiorowiska użytków zielonych na żyznych (niezbyt wilgotnych i niesuchych) glebach mineralnych bez śladów zabagnienia. Na niżu i w niższych położeniach górskich. Charakteryzują się wysokim udziałem traw, takich jak: rajgras wyniosły *Arrhenatherum elatius*, kupkówka pospolita *Dactylis glomerata*, stokłosa miękka *Bromus mollis*, konietlica łąkowa *Trisetum flavescens*. W obszarze siedlisko w wielu miejscach nawiązuje do górskich łąk konietlicowych i mietlicowych użytkowanych ekstensywnie (*Polygonum-Trisetum* *Arrhenatherion*) – 6520. Wiele z obserwowanych płatów stanowi w zasadzie formę przejściową pomiędzy siedliskiem 6510 a 6520. Powierzchnia siedliska w obszarze ulega powolnemu zmniejszeniu na skutek zaniechania użytkowania w części płatów (północna część obszaru), gdzie obserwuje się stopniową ekspansję drzew i krzewów. Analiza zdjęć lotniczych oraz stopień zaawansowania sukcesji pozwalają przypuszczać, że na przestrzeni ostatnich 20 lat zanikowi uległo ok. 10% siedliska. Siedlisko charakteryzuje się stosunkowo niewielką fragmentacją, a płaty położone w granicach obszaru same w sobie stanowią znaczącej wielkości kompleksy łąkowe (powyżej kilku ha) bądź przylegają do dużych kompleksów łąk i pastwisk położonych poza jego granicami. Siedlisko wyróżnia się występowaniem znaczącej liczby gatunków charakterystycznych w tym m.in. obfitym występowaniem takich taksonów jak: kozibród łąkowy *Tragopogon pratensis*, przytulia pospolita *Galium mollugo*, bodziszek łąkowy *Geranium pratense*, świerzbnica polna *Knautia arvensis*, rajgras wyniosły *Arrhenatherum elatius* oraz charakterystycznych dla siedliska 6520: szczaw rozpierzchły *Rumex thyrsiflorus*, krzyżownica czubata *Polygala comosa*. Grupę gatunków dominujących stanowią trawy. Liczne płaty siedliska położone w granicach obszaru wyróżniają się występowaniem gatunków rzadkich i zagrożonych, głównie storczykowatych np. storczyk męski *Orchis mascula*, kukulka szerokolistna *Dactylorhiza majalis*, podkolan biały *Platanthera bifolia*, listera jajowata *Listera ovata*. Spośród gatunków ekspansywnych wymienić należy głównie ostrożeńca polnego *Cirsium arvense* i śmiałka darniowego *Deschampsia cespitosa*. W obrębie niekoszonych płatów zaznacza się wyraźnie ekspansja drzew i krzewów. Płaty te wyróżnia jednocześnie znaczącej miąższości warstwa wojłoku.

Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk -7230

Typ torfowisk i młak soligenicznych o w miarę stałym, stabilnym i wysokim poziomie wód gruntowych bogatych w związki wapnia i magnezu. W warunkach Polski torfowiska wykazują znaczne zróżnicowanie regionalne. W obszarach górskich z reguły są to obiekty o niewielkiej powierzchni od kilku do kilkunastu arów.

W obszarze, w obrębie większości płatów zaniechano ekstensywnego użytkowania, dlatego powierzchnia siedliska ulega powolnemu zanikowi. W obrębie niemal wszystkich płatów siedliska obserwuje się ekspansję krzewów – głównie wierzb. W opisanych fragmentach siedliska stwierdzono liczne występowanie gatunków

charakterystycznych, m.in. ze związku *Caricion davallianae* np. turzyca *Davala Carex davalliana*, turzyca żółta *Carex flava*, kukułka szerokolistna *Dactylorhiza majalis*, dziewięciornik błotny *Parnasia palustris*, kozłek dwupienny *Valeriana dioica*, kozłek całolistny *Valeriana simplicifolia*, kruszczyk błotny *Epipactis palustris*, wełnianka szerokolistna *Eriophorum latifolium*. Siedlisko w obszarze charakteryzuje się dość niewielką różnorodnością gatunkową mszaków (co może jednak wynikać z uwarunkowań regionalnych). Spośród gatunków mchów brunatnych dominują pospolite gatunki, charakterystyczne dla wariantu eutroficznego, w tym szczególnie gatunki z rodzaju *Plagiomnium*, *Brachythecium* oraz *Calliergonella cuspidata*. Pod względem warunków wodnych siedlisko w całym obszarze należy uznać za pozostające w stanie właściwym. Nie występują tu rowy melioracyjne, które w sposób istotny mogłyby wpływać negatywnie na stopień uwilgotnienia siedliska. Lokalnie, warunki wodne, ulegają nieznaczniemu pogorszeniu na skutek powstałych kolein po przejeżdżających maszynach rolniczych (dotyczy to wyłącznie pól pozostających w sąsiedztwie bądź otoczeniu koszonych mechanicznie łąk). Nieliczne fragmenty siedliska charakteryzują się nieco pogorszonymi warunkami wodnymi co prawdopodobnie może wynikać z okresowego niedoboru opadów. W miejscach tych zaznacza się liczniejsze występowanie situ rozpięzchłego, a także gatunków charakterystycznych dla łąk.

Bezlist okrywowy (*Buxbaumia viridis*) - 1386

Ocena populacji – uzasadnienie: populacja bezlistu okrywowego *Buxbaumia viridis* na terenie obszaru Natura 2000 Łysa Góra składa się z pięciu stanowisk, na których stwierdzono występowanie łącznie 23 sporofitów tego gatunku. Ocena B wynika zarówno z liczby zasiedlonych pni, jak i z liczby sporofitów. Obie wartości mieszczą się w przedziale $15\% \leq p < 20\%$ krajowych zasobów odpowiednio zasiedlony przez *Buxbaumia viridis* pni i jej sporofitów.

Stan zachowania – uzasadnienie: w rejonie występowania *Buxbaumia viridis* na terenie obszaru Natura 2000 Łysa Góra znajdują się potoki, których obecność zapewnia właściwą dla przedmiotowego gatunku wilgotność powietrza. Prowadzona w sposób ekstensywny gospodarka leśna nie stanowi bezpośredniego zagrożenia dla gatunku, a pozostawianie martwego drewna umożliwia zajmowanie przez gatunek kolejnych kłód. Biorąc pod uwagę powyższe argumenty oraz brak ścisłej ochrony powierzchniowej nadano ocenę B.

Isolacja – uzasadnienie: populacje *Buxbaumia viridis* na terenie obszaru Natura 2000 Łysa Góra położone są w obrębie rozległego zasięgu tego gatunku w polskich Karpatach i stanowią element łącznikowy pomiędzy populacjami na Pogórzu Przemyskim i w Bieszczadach, a populacjami w Gorcach i Tatrach, dlatego też zdecydowano się nadać ocenę C dla tego kryterium.

Ocena ogólna – uzasadnienie: nadano ogólną ocenę C (znaczącą) dla *Buxbaumia viridis* na terenie obszaru Natura 2000 Łysa Góra ze względu na występowanie taksonu jedynie w kilku miejscach przedmiotowej ostoi, pomimo obecności na tym terenie znacznych powierzchni siedlisk dogodnych dla bezlistu okrywowego. Wpływa na ocenę ma również niewielka liczebność sporofitów na poszczególnych stanowiskach i brak kłód zasiedlonych przez kilkadziesiąt lub więcej sporofitów

Nadobnica alpejska (*Rosalia alpina*) - 1087

Nadobnica alpejska jest gatunkiem saproksylicznym. Ekologicznie związana jest głównie z rodzajem *Fagus* jako rośliny żywicielskie jej larw podawane są także inne rodzaje drzew liściastych – m.in. *Ulmus*, *Acer*. W środkowej Europie nadobnica alpejska występuje głównie w starych górskich lasach bukowych. Obecny zasięg występowania gatunku w Polsce ogranicza się niemal wyłącznie do Beskidu Niskiego i Bieszczadów oraz niewielkich fragmentów Beskidu Sądeckiego. Jednak pierwotnie zasięg gatunku obejmował większą część Polski, pokrywając się przypuszczalnie z zasięgiem buka pospolitego *Fagus sylvatica*. Do niedawna jedyną znaną rośliną pokarmową larw nadobnicy alpejskiej w naszym kraju był buk pospolity. Przed kilkoma laty stwierdzono jednak rozwój tego chrząszcza również w wiązach górskich *Ulmus gabra*. W ostatnim czasie do roślin wykorzystywanych przez nadobnicę alpejską w Polsce dołączył także jesion wyniosły *Fraxinus excelsior* oraz jawor *Acer pseudoplatanus*.

W granicach ostoi Łysa Góra obecność nadobnicy alpejskiej stwierdzono do tej pory na 5 stanowiskach. Trzy z tych obserwacji pochodzą z przełomu wieków i mają charakter przypadkowych stwierdzeń („Szczyt Łysej Góry” – dwa osobniki na roślinności zielnej, „Południowe zbocza Łysej Góry” – osobnik na pniu wiązu, oraz „Bucznik” – kilkanaście-kilkadziesiąt osobników na składzie drewna. Jedynie dane z dwóch stanowisk – grup wiązów („Wiązy I” i „Wiązy II”) pochodzą z ostatnich lat i mogą być uznane za aktualne i trwałe stanowiska gatunku. Ponadto w granicach obszaru stwierdzono w dwóch miejscach obecność potencjalnego siedliska („Wiązy III” i „Wiązy IV”), gdzie występowanie gatunku jest wysoce prawdopodobne. W roku 2012 nie

obserwowano na nich imago, ale ich charakter (zbliżony do stanowisk „Wiązy I” i „Wiązy II”) oraz archiwalna, pobliska obserwacja „Południowe zbocza Łysej Góry” sugerują prawdopodobne występowanie gatunku. Liczebność populacji nadobnicy alpejskiej zasiedlającej obszar ostoi Łysa Góra jest nieznana. Obserwacje gatunku mają tu charakter przypadkowy i poza jednym stanowiskiem (Wiązy I) nie były przedmiotem stałego monitoringu. Ponadto szacowanie wielkości populacji przy wykorzystaniu właściwych metod (powtórne odłowienie znakowanych indywidualnie osobników) nie były w Polsce jak dotąd stosowane. W efekcie krajowe szacunki liczebności, mogące stanowić punkt wyjścia do określania oceny populacji nie są wiarygodne. W związku z brakiem danych o krajowej liczebności nadobnicy alpejskiej przy ocenie populacji gatunku sugerowane jest odejście od określenia procentu liczebności, a wzięcie pod uwagę procent aktualnie znanych stanowisk. Biorąc pod uwagę aktualną liczbę stanowisk w kraju, ostoje w których stwierdzono gatunek chociażby na jednym stanowisku zyskują automatycznie ocenę C, gdzie gatunek staje się przedmiotem ochrony. Biorąc pod uwagę możliwości przemieszczania się gatunku, odległość do najbliższych stanowisk w obszarze Ostoja Magurska oraz przebieg północnej granicy gatunku w Polsce należy stwierdzić, że populacja zasiedlająca obszar ostoi Łysa Góra nie jest izolowana (choć jest bliska izolacji), ale występuje na peryferiach zasięgu gatunku i uzyskuje tym samym ocenę B (populacja nie izolowana, ale występująca na peryferiach zasięgu gatunku).

Traszka grzebieniasta (*Triturus cristatus*) - 1166

Największa z krajowych traszek. Skóra na grzbiecie jest ubarwiona jednolicie, szara lub czarna. Natomiast na bokach ciała i na podgardlu, na ciemnym tle, w trakcie zaznaczają się białe kropki. Brzuszna strona ciała ubarwiona jest na żółto lub pomarańczowo, w wyraźnymi czarnymi plamami. Traszka grzebieniasta rozmnaża się od marca do czerwca w niewielkich zbiornikach wody stojącej. Samica składa pojedynczo ok. 200 dużych jaj w kilku etapach, gdzie każde jajo zawijane jest w jeden liść. Rozwój larwy trwa 70-90 dni, następnie osobniki opuszczają zbiorniki wodne i zostają w jego pobliżu. Dojrzałość płciową osiągają w wieku 2-3 lat, najstarsze dożywają kilkunastu lat. Traszka grzebieniasta występuje najczęściej w wilgotnych siedliskach, gdzie istnieją zbiorniki wody stojącej. Preferowane są zbiorniki częściowo porośnięte roślinnością zanurzoną. Traszka grzebieniasta odżywia się na lądzie głównie dżdżownicami, ślimakami i owadami, w wodzie natomiast poluje na wszelkie małe organizmy wodne, jak skorupiaki, pajęczaki, owady i ich larwy, ślimaki i larwy płazów.

W obszarze gatunek stwierdzony zaledwie na jednym stanowisku, kałuży z utrzymującą się wodą przez większą część roku, w centralnej części obszaru. Kilka osobników zabitych przez pojazdy odnotowano na drodze biegnącej wzdłuż Wisłoki na wysokości Myscowej, w odległości ok. 700 m od granicy obszaru. Przypuszczalnie, znaczna część populacji odbywającej rozród w pobliskich stawach bobrowych przez znaczną część roku przebywa w granicach obszaru.

Kumak górski (*Bombina variegata*) - 1193

Jeden z dwóch krajowych gatunków kumaków. Kumak górski występuje w Polsce niemal wyłącznie w Karpatach wraz z ich pogórzem. Nieliczne stanowiska znajdują się w Sudetach. Ogólnie, północna granica zasięgu kumaka górskiego w Polsce sięga pogórza i kończy się wraz ze spadkiem wysokości nad poziomem morza poniżej 250m. Ciało kumaka jest spłaszczone grzbieciobrzusznie, kończyny krępe, przednie posiadają cztery palce, tylne pięć. Skórę na grzbiecie posiada chropowatą, każdy wznósek jest zakończony ciemnym szpikulcem otoczonym drobniejszym rogowymi kolcami. Brzuszna strona ciała jest bez brodawek, gładka i barwna. Tło grzbiety jest jednolicie szary lub gliniasty, czasami z ciemniejszymi, brązowymi, oliwkowymi, nieregularnymi plamami. Na lądzie kumaki pojawiają się w niewielkich zbiornikach wodnych na pogórzach w połowie kwietnia, natomiast w wyższych partiach później. Preferuje niewielkie, płytkie zbiorniki wodne, jak: stawki, gliniarki, rowy przydrożne, stawki osuwiskowe, zwirowiska nadrzeczne, młaki. W górach zasiedla kałuże tworzące się w zagłębieniach terenu, koleiny powstałe na gliniastych drogach leśnych lub śródpolnych w dolinach rzek. Kumaki żywią się głównie bezkręgowcami lądowymi: pajakami, chrząszczami, mrówkami, larwami motyli, pluskwiakami, natomiast kijanki odżywiają się glonami z powierzchni roślin i kamieni. W obszarze stwierdzony na zaledwie kilku stanowiskach (skupiskach kałuż w koleinach drogowych), głównie w centralnej części obszaru. Łączna, szacowana liczba osobników stale przebywających w kałużach na terenie obszaru – 150-500.

4.3. Zagrożenia, presje i działania mające wpływ na obszar

Najważniejsze oddziaływania i działalność mające duży wpływ na obszar

Oddziaływania negatywne			

Poziom	Zagrożenia i presje [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
H	A11		i
H	B02.04		i
H	B07		i
H	I02		i
H	J03.01		i
M	D01.02		i
M	L10		i
L	K04.03		i

Oddziaływania pozytywne

Poziom	Działania, zarządzanie [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
L	X	X	i

Poziom: H = wysoki, M = średni, L = niski.

Zanieczyszczenie: N = stosowanie azotu, P = stosowanie fosforu/fosforanów, A = stosowanie kwasów/zakwaszanie, T = toksyczne chemikalia nieorganiczne,

O = toksyczne chemikalia organiczne, X = zanieczyszczenia mieszane.

i = wewnętrzne, o = zewnętrzne, b = jednocześnie.

4.4. Własność (opcjonalnie)

Typ	[%]
Publiczna	Krajowa/federalna
	Kraj
	związkowy/województwo
	Lokalna/gminna
	Inna publiczna
Własność łączna lub współwłasność	
Prywatna	
Nieznana	
Suma	

4.5. Dokumentacja (opcjonalnie)

1. Ciach M. 2012. Ocena stanu zachowania populacji nadobnicy alpejskiej *Rosalia alpina* (L.) (Coleoptera: Cerambycidae) będącej przedmiotem ochrony w obszarze Natura 2000 Łysa Góra PLH180015, woj. Podkarpackie. Kraków. 2. Ciach M., Michalcewicz J., Fluda M. 2007. The first report on development of *Rosalia alpina* (Linnaeus, 1758) (Coleoptera: Cerambycidae) in wood of *Ulmus* L. in Poland. Polish Journal of Entomology 76, 2: 101-105. 3. Kozik J., Voncina G. 2012. Odkrycie bezlistu okrywowego *Buxbaumia viridis* (Bryophyta, Buxbaumiaceae) w Beskidzie Niskim (Karpaty Zachodnie. Roczniki Bieszczadzkie. 4. Kucharzyk J., Topolska K. 2015. Inwentaryzacja przyrodnicza bezlistu okrywowego *Buxbaumia viridis* (Moug. Ex Lam. & DC.) Brid. Ex Moug. & Nestl. W obszarze Natura 2000 „Łysa Góra” PLH180018. Warszawa-Myscowo. 5. MGGP S.A., Klub Przyrodników. 2013. Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Łysa Góra PLH180015 w województwie podkarpackim. Rzeszów. 6. Michalcewicz J., Ciach M. 2012. *Rosalia longicorn* *Rosalia alpina* (L.) (Coleoptera: Cerambycidae) uses roadside European ash trees *Fraxinus excelsior* L. – an unexpected habitat of an endangered species. Polish Journal of Entomology 81, 1: 49-56. DOI:10.2478/v10200-011-0063-7. 7. Michalcewicz J., Ciach M., Bodziarczyk J. 2011. The unknown natural habitat of *Rosalia alpina* (L.) (Coleoptera: Cerambycidae) and its trophic association with the mountain elm

5. STATUS OCHRONY OBSZARU (OPCJONALNIE)

5.1. Istniejące formy ochrony na poziomie krajowym i regionalnym:

[Powrót](#)

Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]
PL04	98.92	PL03	0.02	PL01	1.06
PL02	5.78				

5.2. Powiązanie opisanego obszaru z innymi formami ochrony:

na poziomie krajowym lub regionalnym:

Kod rodzaju	Nazwa terenu	Rodzaj	Pokrycie [%]
PL03	Jaślicki Park Krajobrazowy	*	0.02
PL04	Obszar Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego	*	98.92
PL01	Magurski Park Narodowy	*	1.06
PL02	Łysa Góra	*	5.78

6. ZARZĄDZANIE OBSZAREM

6.1. Organ lub organy odpowiedzialne za zarządzanie obszarem:

[Powrót](#)

Organizacja:	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Rzeszowie
Adres:	Polska Józefa Piłsudskiego 38 35-001 Rzeszów
Adres e-mail:	sekretariat.rzeszow@rdos.gov.pl

6.2. Plan(-y) zarządzania:

Aktualny plan zarządzania istnieje:

☒	Tak	Nazwa: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 24 czerwca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Łysa Góra PLH180015 Link: https://edziennik.rzeszow.uw.gov.pl/legalact/2014/1833/
☐	Nie, ale jest w przygotowaniu	
☐	Nie	

7. MAPA OBSZARU

[Powrót](#)

Nr ID INSPIRE:

PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH180015

Mapa załączona jako plik PDF w formacie elektronicznym (opcjonalnie)

☒

Tak

☐

Nie

Odniesienie lub odniesienia do oryginalnej mapy wykorzystanej przy digitalizacji granic elektronicznych (opcjonalnie)